

**BELEIDSPLAN
REÏNTEGRATIE**

ISD

NOORDENKWARTIER

2006

Inhoudsopgave:

Inleiding:	pag. 2
Hoofdstuk 2. Plan van aanpak:	pag. 4
2.1 Algemeen:	pag. 4
2.2 Inzicht in het klantenbestand per doelgroep:	pag. 4
2.3 Prioritering doelgroepen:	pag. 9
Hoofdstuk 3. De voorzieningen:	pag. 11
3.1 De reïntegratieverordeningen WWB, IOAW en IOAZ:	pag. 11
3.2 Loonkostensubsidies gericht op reïntegratie:	pag. 11
3.3 Subsidies voor werkgevers bij uitstroom naar regulier werk:	pag. 13
3.4 Werkstages.....	pag. 13
3.5 Sociale activering	pag. 13
3.6 Werkaanvaardingspremie	pag. 14
3.7 Deeltijdpremies.....	pag. 14
3.8 Overige voorzieningen voor de arbeidstoeleiding.....	pag. 14
Hoofdstuk 4. Overige aangelegenheden:	pag. 16
4.1 Inleiding.....	pag. 16
4.2 Algemeen geaccepteerde arbeid.....	pag. 16
4.3 Duurzame arbeid	pag. 16
4.3.2 Inkomstenvrijlating.....	pag. 17
4.4. WIW - dienstbetrekkingen en ID - banen.....	pag. 17
4.5 Reïntegratietrajecten	pag. 17
4.6 Klantmanagement.....	pag. 19
Hoofdstuk 5. De financiën:	pag. 20
5.1 Inkomsten.....	pag. 20
5.2 WWb werkdeel.....	pag. 20
5.3 Europees Sociaal Fonds (ESF)	pag. 20
5.4 Inleenvergoedingen	pag. 20
5.5 Uitgaven	pag. 21
Hoofdstuk 6. Ontwikkelingen:	pag. 22
6.1 Relatie met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	pag. 22
6.2 Relatie met de modernisering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	pag. 22
Beleidsregels	pag.24

INLEIDING: BELEIDSPLAN REÏNTEGRATIE ISD NOORDENKWARTIER

De implementatie van de Wet werk en bijstand (WWB), het besluit tot de realisatie van een Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) per 1 januari 2005 door de deelnemende gemeenten Leek, Marum en Noordenveld, is gepaard gegaan met een aanzienlijke wijziging van het lokale besturingssysteem van het beleidsveld Werk en Inkomen.

De invoering van de WWB heeft met zich mee gebracht dat gemeenten meer beleids- en bestedingsvrijheid hebben gekregen. Het Rijk staat meer op afstand. Met deze veranderingen is ook de verantwoordelijkheid voor de gemeenten toegenomen. Dit met name vanwege de wijze van financiering middels de budgetten "inkomensdeel" (bijstandsuitkeringen) en "werkdeel" (reïntegratievoorzieningen).

De WWB stelt dat, bij het aanbod van de reïntegratievoorzieningen, de gemeenten er voor moeten zorgen dat verschillende groepen op een evenwichtige manier aan bod komen.

Zonder deze evenwichtige aanpak geweld aan te doen is er in het onderhavige beleidsplan gekozen voor een geprioriteerde benadering van de te onderscheiden doelgroepen. Dit met als uiteindelijke doelstelling om op termijn een sluitende aanpak te realiseren.

In algemene zin streeft de ISD ernaar voorwaarden te creëren om de burgers zo veel mogelijk deel te laten nemen aan het arbeidsproces, voor zover de overheid daar verantwoordelijkheid voor heeft. Reïntegratie beperkt zich niet alleen tot de doelgroep bijstandsgerechtigden, het betreft alle burgers met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt en/of de samenleving. Het is belangrijk de doelgroepen goed in beeld te hebben en ook de beschikbare voorzieningen gericht in te zetten. De belangrijkste voorzieningen zijn: gesubsidieerde arbeid, werkstages, sociale activering en gerichte scholing.

De Wwb stelt: werk gaat boven inkomen. Maar erkend moet worden dat werk niet voor iedereen een op korte termijn te realiseren perspectief is. Daarom is het noodzakelijk keuzes te maken ten aanzien van de doelgroepen, realistische doelstellingen en de inzet van instrumenten en middelen.

Relatief kansrijken krijgen derhalve prioriteit in de begeleiding naar regulier werk. Jongeren krijgen bijzondere aandacht. Voor personen met grotere afstand tot de arbeidsmarkt geldt: wie kan en wil moet zeker een volwaardig reïntegratieaanbod kunnen krijgen. De nieuwe instroom op gesubsidieerde banen zal in het kader van gesubsidieerde arbeid conform de vastgestelde "reïntegratieverordening WWB, IOAW en IOAZ" gekoppeld zijn aan reïntegratietrajecten en is daarmee altijd tijdelijk.

Binnen het kader van het beleid is als primair doel gesteld om instroom in de uitkering te voorkomen, het vergroten van de uitstroom uit de uitkering en de mogelijkheden van de klanten te benutten en verder: cliënten, daar waar mogelijk en wenselijk, ondersteuning te bieden bij het vinden van de kortste weg naar werk. Uitgangspunt daarbij is: iedere cliënt kan iets, dus uitgaan van zijn of haar mogelijkheden, zo veel als mogelijk gericht op reïntegratie.

Bij de uitvoering van de taken is het van groot belang dat de klant correct, vriendelijk en met inlevingsvermogen wordt benaderd. Naast klantvriendelijkheid zal de dienstverlening zich moeten kenmerken door klantgerichtheid en maatwerk. De klantmanager zal vanuit de regiefunctie de klant moeten aanspreken op zijn of haar eigen verantwoordelijkheid, daarbij inspeliend op de eigen mogelijkheden van de cliënt en niet op zijn of haar beperkingen.

De ISD zal worden afgerekend op werkelijk behaalde resultaten, dus niet alleen op verrichte inspanningen, maar ook op het effect van die inspanningen.

Dit betekent dat op alle niveaus in de ISD-organisatie medewerkers zich niet alleen verantwoordelijk voelen maar ook daadwerkelijk zelf verantwoording afleggen over tevoren helder afgesproken doelen. De eigen verantwoordelijkheid ligt in het verlengde van de gezamenlijke betrokkenheid bij de dienst.

Hoofdstuk 2. Plan van aanpak en de doelgroepen

2.1 Algemeen

De gemeente is verantwoordelijk voor het aanbieden van voorzieningen voor cliënten die niet op eigen kracht aan de slag komen. De ISD dient ervoor te zorgen dat verschillende groepen op een evenwichtige manier aan bod komen. De wet gaat uit van een algemene verplichting tot reïntegratie. Iedereen moet gereïntegreerd worden en slechts in individuele gevallen mag daarvan afgeweken worden.

Personen die algemene bijstand ontvangen, personen met een uitkering op grond van de Anw en niet uitkeringsgerechtigden hebben op grond van de Wwb (artikel 10) een aanspraak op ondersteuning bij het verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid en de naar het oordeel van ISD-bestuur noodzakelijk geachte voorziening gericht op arbeidsinschakeling. Indien een aanvraag wordt afgewezen wordt dit met redenen omkleed. Tegen deze beslissing staat bezwaar en beroep open voor de belanghebbende.

Evenals in het eerste beleidsplan reïntegratie van de ISD, geldend voor het jaar 2005, zullen ook in 2006 de volgende doelstellingen ongewijzigd worden gehandhaafd:

- Het voorkomen van instroom in de uitkering
- De periode van gebruik maken van de uitkering zo kort mogelijk houden
- Verhoging van de uitstroom van het zittende bestand
- Het bevorderen van de samenwerking, zowel intern als extern, met de betrokken partijen op de regionale arbeidsmarkt.

Voor een verdere uitwerking van de doelstellingen van het beleid is het van belang dat de binnen de WWB aan te duiden doelgroepen in beeld worden gebracht en dat beschikbare reïntegratievoorzieningen gericht worden ingezet.

2.2 Inzicht in het klantenbestand per doelgroep.

Om inzicht te krijgen in het klantenbestand maken we een onderscheid in doelgroepen. Dit onderscheid kan de basis zijn voor een succesvol reïntegratiebeleid. Daarnaast dient de ISD ervoor te zorgen dat verschillende groepen op een evenwichtige manier aan bod komen. Zowel het zittende bestand als de nieuwe instroom moeten zo snel mogelijk op het goede spoor richting werk worden gezet.

Bij de omschrijving van de doelgroepen dienen een aantal opmerkingen te worden gemaakt. Voor het inzetten van voorzieningen is onderscheid te maken tussen de groep mensen die op korte of langere termijn in staat geacht moeten worden arbeid te verrichten en de groep mensen die hier om moverende redenen niet meer toe in staat zijn.

Bij de groep mensen die in staat geacht moet worden tot het verrichten van arbeid is de groep met een korte afstand tot de arbeidsmarkt (fase 1) inbegrepen. Ongeacht de doelgroep staat in ieder geval voorop: mensen die kunnen werken, moeten ook aan het werk.

De onder de zorgplicht van de ISD vallende WWB-doelgroepen kunnen als volgt worden omschreven.

1. Jongeren tot 23 jaar.

De jeugdwerkloosheid is in de afgelopen jaren onder invloed van de economische terugval fors toegenomen. Over het algemeen gaat het met name om laagopgeleide jongeren zonder startkwalificatie.

Een startkwalificatie staat gelijk aan een diploma op minimaal niveau 2 mbo of HAVO. Jongeren met uitsluitend basisonderwijs of VMBO hebben geen startkwalificatie. Een startkwalificatie is een vereiste voor duurzame arbeidsinpassing. Goed opgeleide jongeren vinden over het algemeen na het schoolverlaten een baan hoewel ook dat door de economische situatie dit in de afgelopen drie jaren minder is gegaan dan voorheen.

Om te voorkomen dat er een generatie jongeren ontstaat die langdurig afhankelijk is van een uitkering is het van belang dat de gemeenten alles in het werk stellen om schooluitval te voorkomen. Daarnaast moeten jongeren snel na het (voortijdig) verlaten van de school worden "opgepakt" en begeleid, hetzij naar een opleiding waarbinnen zij alsnog de startkwalificatie verwerven, hetzij naar een traject om werkervaring op te doen voor een stabiele plaats op de arbeidsmarkt.

Voortijdig schoolverlaters moeten juist nu in staat worden gesteld om een startkwalificatie te behalen. Daarbij is het realistisch te erkennen dat voor een deel van deze groep het behalen van een startkwalificatieniveau te hoog gegrepen zal zijn. Begeleiding van jongeren is dan ook een belangrijk instrument om jongeren te betrekken bij de arbeidsmarkt.

Voor jongeren die zich na het (voortijdig) verlaten van de school bij het CWI melden geldt dat pas na een half jaar van een Wwb- traject sprake is. De ISD vindt het van groot belang om al in deze periode de aanpak van jongeren sluitend te maken. Mede om deze reden is het jongerenloket opgericht binnen het CWI te Roden. De ketenpartners, het CWI, UWV en de ISD, alsmede de consultants van het RMC werken samen binnen het jongerenloket. In de WWB wordt de sluitende aanpak niet dwingend voorgeschreven. De ISD wil met name de jongeren die, zonder begeleiding, dreigen langdurig werkloos te blijven met voorrang op een traject plaatsen.

Beleidsregels:

2.2.1. De ISD wil jongeren uit de bijstand houden; dit is mogelijk door het instellen van het jongerenloket, waarin alle actoren op het gebied van reïntegratie van jongeren participeren.

2.2.2. Lukt het gestelde onder 2.2.1. niet, dan legt de ISD zichzelf de verplichting op deze groep jongeren, aansluitend na de doorverwijzing vanuit het jongerenloket, een traject aan te bieden, gericht op werk.

2. Personen met een relatief korte(re) afstand tot de arbeidsmarkt vanaf 23 jaar

Deze groep heeft een relatief grote kans op uitstroom, mits zij activiteiten krijgen aangeboden in de vorm van bemiddeling, scholing, een werkstage en eventueel gesubsidieerde arbeid als onderdeel van een reïntegratietraject, gericht op uitstroom naar regulier werk. Onder deze groep vallen alle mensen die niet onder de specifieke andere doelgroepen vallen.

Beleidsregel:

2.2.3. De tot deze doelgroep behorende mensen worden zo snel mogelijk een reïntegratietraject aangeboden, zodat, eventueel met gebruik maken van aangeboden voorzieningen, de uitstroom naar werk wordt bevorderd.

3. Alleenstaande ouders met kind(eren)

Voor de groep alleenstaande ouders is optimaal maatwerk van belang. Daarmee kan immers worden voorkomen dat de afstand tot de arbeidsmarkt toeneemt door een te lange afwezigheid uit het arbeidsproces.

Vanuit het perspectief van een verantwoorde zorg voor kinderen moet de gemeente er wel voor zorgdragen dat er adequate voorzieningen worden aangeboden die een combinatie mogelijk maken van betaalde arbeid en de zorg voor de kinderen. Deze voorzieningen hebben betrekking op toereikende kinderopvang en op de eisen die aan regulier werk worden gesteld, zoals reistijd en werktijden. De verplichting om algemeen geaccepteerde arbeid te aanvaarden geldt voor de alleenstaande ouders met kinderen tot 12 jaar slechts nadat de ISD zich heeft overtuigd van de beschikbaarheid van passende kinderopvang, de toepassing van voldoende scholing en de belastbaarheid van de belanghebbende (artikel 9 lid 4 WWB).

Beleidsregels:

2.2.4. Bij de alleenstaande ouders met kinderen tot 5 jaar en gehandicapte kinderen tot 18 jaar maakt de ISD een afweging tussen het belang van de arbeidsinschakeling en de invulling die nodig is voor de zorgtaken. De ISD houdt hierbij rekening met een verantwoorde invulling van de combinatie arbeid en zorg en zal ook hier voorzieningen ter beschikking stellen die deze combinatie mogelijk maken.

2.2.5. Indien een alleenstaande ouder nog geen (start)-kwalificatie heeft, dan moet de zorgperiode voor de kinderen zo veel mogelijk worden benut voor de benodigde scholing.

4. Niet-uitkeringsgerechtigden en mensen met een ANW-uitkering

Niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekenden zijn mensen die geen uitkering hebben en niet betaald werken. Het gaat veelal om mensen van wie de partner betaald werkt; voor het merendeel betreft het vrouwen. Anw-ers zijn mensen met een uitkering op grond van de Algemene Nabestaandenwet. Deze uitkering wordt verstrekt door de Sociale Verzekeringsbank. Recht op een ANW-uitkering hebben mensen die nabestaande zijn (en dus een partner hebben verloren) en die tevens kinderen onder de 18 jaar verzorgen ofwel die meer dan 40% arbeidsongeschikt zijn. Nabestaanden die hieraan niet voldoen, hebben geen recht op een uitkering, behalve wanneer ze zijn geboren voor 1950. Ongeveer 85% van de Anw-ers is vrouw. Nug-gers en Anw-ers hebben geen arbeids- of sollicitatieplicht. Dit vraagt van gemeenten een andere manier van kijken dan naar bijstandsgerechtigden. Aan deze groep kan ook een duaal traject en/of sociale activering zoals vrijwilligerswerk aangeboden worden. Een persoon wordt alleen aangemerkt als behorend tot de doelgroep niet-uitkeringsgerechtigde indien er geheel geen sprake is van een uitkering. Indien er dus sprake is van een gedeeltelijke uitkering wordt bij de uitkerende instantie de verantwoordelijkheid neergelegd. De reïntegratie verantwoordelijkheid gaat alleen over naar de gemeente voor zover de klanten uit de doelgroep Nug en Anw zijn ingedeeld in fase 2, 3 en 4. Voor een persoon uit deze doelgroep geldt niet de voorwaarde dat men een bepaalde tijd werkloos moet zijn geweest om voor een reïntegratietraject in aanmerking te komen. Kenmerkend voor deze doelgroep is verder dat er geen plicht bestaat om deel te nemen aan een reïntegratietraject. Als de bereidheid niet bestaat en er ook geen plicht aanwezig is, heeft het vanzelfsprekend weinig zin om een traject in te zetten. Om kenbaar te maken dat de deelname aan de overige voorzieningen voor de doelgroep nuggers/Anw-ers geen vrijblijvend karakter draagt, dienen inkomensgrenzen, bijdrages in scholingskosten en terugvorderingsbepalingen te worden vastgesteld.

Beleidsregel:

2.2.6. De uitgangspunten van het reïntegratiebeleid voor de doelgroep NUG/ANW worden specifiek vastgelegd in de "Reïntegratieverordening WWB, IOAW en IOAZ".

2.2.7. Aanvullend op de uitgangspunten zoals genoemd in de "Reïntegratieverordening WWB, IOAW en IOAZ" gelden de volgende normen en richtlijnen:

- geen recht op ondersteuning bestaat indien het inkomen van de belanghebbende hoger is dan 130% van de voor de belanghebbende geldende bijstandsnorm (artikel 6, tweede lid, van de verordening) .
- aan belanghebbenden met een netto inkomen, hoger dan 110% van de geldende bijstandsnorm, wordt een bijdrage in de voorzieningen inzake scholing opgelegd van 5% van de kosten van deze scholing (artikel 6, derde lid, van de verordening).

5. Arbeidsgehandicapten

Een arbeidsgehandicapte is een persoon waarvan op grond van onder andere een arbeidsgeschiktheidstoets is vastgesteld dat deze door ziekte of gebrek belemmeringen ondervindt ten aanzien van het verrichten van (betaalde) arbeid. Daarnaast geldt dat de personen met elkaar gemeen hebben dat ze door allerlei lichamelijke, psychische en/of sociale beperkingen in meerdere of mindere mate grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

Met de nieuwe instroom in deze groep moeten we actief aan de slag. De bestaande groep, waar we al een hele tijd geen aandacht aan gaven, moeten we zoveel mogelijk met rust laten. Uiteraard geldt ook voor deze doelgroep de verplichting voortvloeiende uit de Wwb dat een individuele herbeoordeling moet plaatsvinden. Hiervoor moet een handzaam 'diagnostisch instrument' worden ingezet om de beperkingen van de betrokken persoon in kaart te brengen. De inzet van deze diagnostische instrumenten is door de ISD uitbesteed aan gespecialiseerde bureaus.

Beleidsregels

2.2.8 De tot deze doelgroep behorende cliënten, die al langere tijd in een uitkeringssituatie zitten en die mede op basis van een recent uitgevoerde arbeidsgeschiktheidstoets geen mogelijkheden hebben om op een afzienbare termijn deel te nemen aan de arbeidsmarkt, worden gestimuleerd deel te nemen aan vormen van sociale activering.

2.2.9. Op basis van maatwerk, op het individu gericht, wordt een frequentie van periodieke herbeoordeling afgesproken voor de onder punt 1 genoemde groep.

2.2.10. Nieuwe instroom en personen uit het zittende bestand, waarvan is vastgesteld dat er mogelijkheden zijn om deel te nemen aan de arbeidsmarkt, worden een passend en op de individuele omstandigheden toegesneden reïntegratietraject aangeboden.

6. Oudkomers / Nieuwkomers.

Naar verwachting komt er in de loop van 2006 een nieuwe inburgeringswet: `de Wet Inburgering`. De eigen verantwoordelijkheid van de inburgeraar staat in de nieuwe wet voorop. Ook komt er een algemene inburgeringsplicht voor nieuwkomers en oudkomers (hoewel dit voor deze laatste groep weer ter discussie staat).

De Wet Inburgering richt zich net als de Wwb op het bevorderen van de participatie en zelfredzaamheid van deze doelgroep. Of om Divosa te citeren: `Ook sociale diensten moeten inburgeraars meer en meer gaan ondersteunen en faciliteren in het emancipatieproces tot zelfredzame burger. Activering van mensen staat daarbij voorop.`

Met betrekking tot de nieuwe wet moet een verordening worden opgesteld en verder zal aanbesteding moeten plaatsvinden van de cursussen, er is dan geen verplichte winkelnering meer bij de ROC's.

Beleidsregel:

2.2.11 In de lijn van de komende wetgeving, de nieuwe Wet Inburgering, zal aan deze doelgroep passende voorzieningen worden aangeboden.

Dit houdt in:

- vergroten van kennis en vaardigheden door het volgen van een traject dat gericht is op sociale en/of professionele (zelf)redzaamheid;
- bevordering van snelle integratie van nieuwkomers in de Nederlandse samenleving door taalonderwijs en maatschappelijke oriëntatie;
- bevordering van (verdere)integratie door maatschappelijke begeleiding;
- doorgeleiding naar vervolgonderwijs of CWI.

7. Ouderen van 57,5 jaar en ouder

Speciale aandacht wordt gevraagd voor deze doelgroep. Het gaat daarbij om cliënten van 57,5 jaar en ouder die al langere tijd een bijstandsuitkering hebben. Bij de behandeling van de nieuwe Wwb is destijds aangegeven dat deze mensen geen arbeidsplicht opgelegd krijgen, als na een eerste toets is vastgesteld dat ze geen perspectief hebben op de arbeidsmarkt. Zij kunnen zich richten op andere activiteiten in het kader van de sociale activering. Tenzij men aangeeft toch wel aan het werk te willen en de kans op werk ook redelijkerwijs aanwezig is. Periodiek zal worden bezien of de arbeidsmarkt participatie van ouderen mogelijk maakt. Ouderen vanaf 65 jaar hebben geen arbeidsplicht en reïntegratieplicht meer.

Het is niet wenselijk dat ouderen die al langer in de bijstand zitten, intensief door gemeenten worden gecontroleerd op het naleven van de arbeidsverplichtingen, als de kansen op een betaalde baan zeer gering of niet aanwezig zijn. Daarom kan voor het zittende bestand volstaan worden met een zorgvuldige, éénmalige individuele beoordeling of voor deze persoon perspectief bestaat op betaalde arbeid. Als dit niet het geval is moet de inzet van voorzieningen in het kader van sociale activering voor deze doelgroep, zoals vrijwilligerswerk en/of mantelzorg, zoveel mogelijk worden gestimuleerd.

Beleidsregel:

2.2.12. De tot de doelgroep ouderen van 57½ en jaar en ouder behorende cliënten, waarvan op grond van een individuele beoordeling is vastgesteld dat er geen sprake van enig arbeidsperspectief, worden gestimuleerd deel te nemen aan vormen van vrijwilligerswerk en/of mantelzorg.

8. Personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt

De WWB vraagt specifiek aandacht voor personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Vaak zijn deze personen aangewezen op sociale activering. In de WWB wordt sociale activering meer dan ooit beschouwd als een integraal onderdeel van een traject richting werk. Ook personen zonder enkel arbeidsmarktperspectief krijgen een trajectaanbod met als einddoel arbeidsparticipatie. Het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten kan dus nooit einddoel zijn, maar is altijd een tussenstap.

Indien een persoon zonder enkel arbeidsmarktperspectief niet direct de arbeidsverplichtingen worden opgelegd, moet er wel rekening worden gehouden met het feit dat gemeenten ook een verantwoording hebben in het voorkomen van sociaal isolement.

Het is niet te ontkennen dat er voor sommigen geen arbeidsmarktperspectief aanwezig is, maar het is niet de bedoeling om hier bij voorbaat al van uit te gaan. Ook personen uit deze doelgroep kunnen op termijn geschikt worden bevonden voor toetreding tot de arbeidsmarkt.

Beleidsregel:

2.2.13. Personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt krijgen een traject aangeboden richting sociale activering, ter voorkoming van sociaal isolement en daar waar mogelijk en wenselijk worden voorwaarden geschapen voor inzet richting reïntegratie.

2.3 Prioritering doelgroepen.

Het uitgangspunt in de nieuwe Wet werk en bijstand is individueel maatwerk. Individueel maatwerk staat een zekere doelgroepenbenadering in de weg, want alle gevallen zullen individueel beoordeeld worden. Door de keuze voor de individuele benadering wordt voorkomen dat personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te gemakkelijk als niet-bemiddelbaar worden aangemerkt. Tevens wordt voorkomen dat personen, die echt niet kunnen werken, wel gedwongen worden om te werken.

Toch is het vooral voor een effectieve uitvoering van de reïntegratieopdracht binnen de WWB van belang om te kiezen voor een bepaalde prioritering van het gemeentelijke aanbod richting werk. Dit nog afgezien van het feit dat, door de wijze van budgetfinanciering de mogelijkheid van de inzet van middelen/ voorzieningen op termijn kunnen worden beperkt. Het formuleren van een doelgroepenbeleid en het stellen van prioriteiten vormen een wezenlijke positieve bijdrage in de evenwichtige aanpak van de reïntegratieopdracht binnen de WWB. Daarom worden binnen het individuele maatwerk de volgende prioriteiten en nuanceringsen aangebracht.

Relatief kansrijken krijgen prioriteit in de begeleiding naar regulier werk. Jongeren krijgen bijzondere aandacht. Voor personen met grotere afstand tot de arbeidsmarkt geldt: wie kan en wil moet zeker een volwaardig reïntegratieaanbod kunnen krijgen

Personen met een relatief geringe afstand tot de arbeidsmarkt (fase 2/3) krijgen prioriteit in de begeleiding naar regulier werk. De reïntegratievoorzieningen zullen vooral worden ingezet voor de arbeidsmarkttoeleiding van deze relatief kansrijken. Het doel is om te voorkomen dat deze groep niet gaat behoren tot de groep langdurige uitkeringsgerechtigden, hetgeen het arbeidsperspectief doet afnemen. Door nu met name in te zetten op de relatief kansrijken zal er meer tijd en ruimte beschikbaar komen voor de reïntegratie van personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

De prioritering van de relatief kansrijken is ook zichtbaar in het aanbod van een traject naar algemeen geaccepteerde arbeid. Dit snelle aanbod naar werk hoeft niet passend te zijn.

Het zelf kunnen voorzien in de noodzakelijke kosten van bestaan gaat voor op het principe van het aanbieden van passende arbeid. Het karakter van het reïntegratietraject voor relatief kansrijken is “de kortste weg naar werk”.

De bewuste prioritering van de relatief kansrijken ontslaat de gemeente echter niet van haar verantwoordelijkheid voor de personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Rekening houdend met de diversiteit van deze groep is het van belang om de kenmerken van het bestand met grote afstand tot de arbeidsmarkt verder in kaart te brengen. Op basis van de individuele wensen en mogelijkheden zal de gemeente een reïntegratieaanbod moeten doen binnen de beschikbare budgetten. Hier geldt: wie kan en wil moet zeker een volwaardig aanbod kunnen krijgen. De aard van het traject zal in eerste aanleg echter meer gericht zijn op het wegnemen van - veelal meervoudige – belemmeringen en het bevorderen van de maatschappelijke participatie.

Reïntegratie dient hiermee naast het persoonlijke doel ook een breder collectief doel.

Om de uitvoering van het doelgroepenbeleid mogelijk te maken zal in het jaar 2006 een bestandsanalyse worden uitgevoerd. Doelstelling is dat met deze analyse de doelgroepen in kwantitatieve zin in kaart worden en dat op basis van op te maken rapportages op cliëntniveau de arbeidsmarktpositie wordt vastgelegd.

Beleidsregel:

2.3.1. De prioritering van de doelgroepen is als volgt:

- 1. Jongeren tot 23 jaar;**
- 2. Personen met een relatief korte(re) afstand tot de arbeidsmarkt vanaf 23 jaar;**
- 3. Alleenstaande ouders met kinderen;**
- 4. Niet-uitkeringsgerechtigden en mensen met een ANW-uitkering;**
- 5. Oudkomers/ Nieuwkomers;**
- 6. Arbeidsgehandicapten;**
- 7. Personen van 57,5 jaar en ouder.**
- 8. Personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt;**

Hoofdstuk 3. De voorzieningen

3.1. De Reïntegratieverordening WWB, IOAW, en IOAZ.

De WWB schrijft voor dat gemeenten bij verordening regels stellen met betrekking tot het ondersteunen bij de arbeidsinschakeling van de doelgroep van de WWB (artikel 8 WWB). Deze verplichting is ook opgenomen in de wetgeving ingevolge de IOAW en IOAZ.

In het implementatiejaar 2004 van de WWB, is de reïntegratieverordening WWB, IOAW en IOAZ door de gemeenteraden van Leek, Marum en Noorderdijk vastgesteld en naderhand door de ISD in uitvoering genomen.

Destijds is er voor gekozen om een procedurele verordening te voeren. De belangrijkste uitgangspunten zijn vastgelegd in de verordening en de uitwerking van deze beleidsregels worden vastgelegd in het beleidsplan. Deze uitwerking is in de volgende paragrafen van dit hoofdstuk vastgelegd. Daarnaast wordt aandacht besteedt aan enkele begrippen die in het kader van de reïntegratietaken van de gemeente in de WWB zijn opgenomen.

3.2 Loonkostensubsidies gericht op reïntegratie.

De reïntegratieverordening biedt de mogelijkheid tot het verstrekken van loonkostensubsidies aan werkgevers. De loonkostensubsidie wordt verleend indien de werkgever een arbeidsovereenkomst sluit met persoon die een uitkering ingevolge de WWB, de IOAW of IOAZ ontvangt.

Net als alle overige voorzieningen is maakt de loonkostensubsidie onderdeel uit van een met de cliënt afgesloten reïntegratietraject. Een belangrijk voordeel ten opzichte van de overige voorzieningen is dat bij de inzet van de loonkostensubsidie er gedurende het traject reeds sprake is van een formele arbeidsverhouding tussen de werkgever en de cliënt.

Plaatsingen van uitkeringsgerechtigden bij werkgevers met de constructie van loonkostensubsidies heeft verder als voordeel dat, in verband met de beëindiging van de uitkering, het budget inkomensdeel wordt ontlast.

Deze voordelen brengen met zich mee dat bij de ontwikkeling van de trajectplannen in het individuele geval steeds zal worden beoordeeld of de inzet van de loonkostensubsidie binnen afzienbare termijn mogelijk is.

Beleidsregel

3.2.1. Bij de ontwikkeling van de reïntegratietrajecten zal, afhankelijk van de individuele omstandigheden, worden beoordeeld, of de inzet van de voorziening loonkostensubsidie binnen afzienbare termijn noodzakelijk is ter bevordering van de reïntegratie van de belanghebbende.

In de reïntegratieverordening is bepaald dat de hoogte van de loonkostensubsidies jaarlijks worden vastgesteld in het beleidsplan. Hierbij is rekening gehouden met de Europese regelgeving dat de subsidie aan werkgevers in de profit-sector maximaal 50% van de loonkosten mag beslaan.

Beleidsregel:

3.2.2. De hoogte van de te verlenen loonkostensubsidies in de profit-sector.

Bij het bepalen van de hoogte van de loonkostensubsidies) worden het wettelijk minimumloon en het minimumjeugdloon als uitgangspunt genomen. Voor de profit sector is de hoogte van de loonkostensubsidie vastgesteld op 50 % van de loonkosten tot maximaal 65% van het wettelijk minimum loon.

Berekening:

Voor een werknemer van 23 jaar en ouder is het bruto minimumloon per 1 januari 2006 op jaarbasis € 16.492,92 inclusief vakantietoeslag. De maximaal te verlenen loonkostensubsidie dient voor deze categorie werknemers derhalve te worden vastgesteld op € 10.720,00. Op basis van de systematiek van het minimumjeugdloon dienen verder per leeftijd de volgende maximale subsidiebedragen op jaarbasis te worden vastgesteld:

Leeftijd	percentage van 10.720,00	maximum loonkostensubsidie
22 jaar	85,0%	9.112,00
21 jaar	72,5%	7.772,00
20 jaar	61,5%	6.592,00
19 jaar	52,5%	5.628,00
18 jaar	45,5%	4.878,00
17 jaar	39,5%	4.234,00
16 jaar	34,5%	3.698,00
15 jaar	30,0%	3.216,00

Beleidsregel:

3.2.3. De hoogte van de loonkostensubsidies in de non-profitsector bedragen maximaal 100% van het wettelijk minimum loon:

Berekening:

Voor de non-profit sector laat de loonkostensubsidie zich dan vaststellen op 100% van € 16.492,92. Voor de jongeren gelden in deze sector de volgende subsidiebedragen:

Leeftijd	percentage van 16.492,92	maximum loonkostensubsidie
22 jaar	85,0%	14.019,00
21 jaar	72,5%	11.884,00
20 jaar	61,5%	10.143,00
19 jaar	52,5%	8.659,00
18 jaar	45,5%	7.504,00
17 jaar	39,5%	6.515,00
16 jaar	34,5%	5.690,00
15 jaar	30,0%	4.948,00

3.3 Subsidies voor werkgevers bij uitstroom naar regulier werk.

Voor een effectief reïntegratiebeleid is het van belang dat de ISD, voor het realiseren van de plaatsingen van cliënten, structureel kan beschikken over werkplekken bij een netwerk van werkgevers binnen en rondom het werkgebied van de ISD. Van de werkgever wordt verwacht dat deze, bij een plaatsing op een werkplek met de inzet van de loonkostensubsidie, de medewerking verleent en extra inspanningen verricht om de uitstroom van de cliënt te bevorderen. Doelstelling is dat ook in deze trajectfase het accent zich blijft richten op verwerven van duurzame en ongesubsidieerde arbeid en dat alle partijen worden geprikkeld om deze doelstelling te bereiken. Werkgevers die een werknemer in dienst hebben waarvoor de loonkostensubsidie wordt verstrekt, hebben recht op een uitstroombijstand als die werknemer tijdens dat dienstverband een reguliere baan krijgt. Het maakt niet uit of de werknemer bij dezelfde of een andere werkgever een reguliere baan heeft gevonden. De uitstroom naar reguliere arbeid moet wel duurzaam van karakter zijn. De verordening bepaalt dat de hoogte van de loonkostensubsidie jaarlijks wordt vastgelegd in het beleidsplan.

3.3.1. Beleidsregel:

De hoogte van de uitstroombijstand is vastgesteld op 50% van het bedrag van de voor de betrokken werknemer toegekende loonkostensubsidie op jaarbasis.

3.4 Werkstages

Werkstages is een betrekkelijk nieuwe en zeer direct werkende voorziening om de uitstroom van cliënten naar de reguliere arbeidsmarkt te bevorderen. Ongeacht het arbeidsperspectief, kunnen uitkeringsgerechtigden voor een werkstage in aanmerking worden gebracht.

Met dit instrument kunnen vooral cliënten uit het zittende bestand werkervaring en arbeidsritme opdoen, zoals bijvoorbeeld de deelname aan de zogenaamde werk-leertrajecten. De nieuwe instroom kan mogelijk reeds vanaf het moment van aanvang van de uitkering ervaring opdoen voor een andere werksoort bij reguliere werkgevers.

Aansluitend op de periode van de werkstage kunnen loonkostensubsidies worden ingezet. In de verordening is reeds bepaald dat in alle gevallen een stageovereenkomst wordt afgesloten.

3.5 Sociale activering

In de reïntegratieverordening is het uitgangspunt van de WWB bevestigd dat ook sociale activering zich uiteindelijk richt op arbeidsinschakeling. In verband met deze keuze is dan ook in de verordening vastgelegd dat de voorziening sociale activering tijdelijk kan worden aangeboden. Alhoewel onder de algemene bepalingen reeds is opgenomen dat alle voorzieningen een onderdeel vormen van een trajectplan, wordt dit bij de voorziening sociale activering nogmaals aangegeven om het tijdelijke karakter te benadrukken. Hierbij is de termijn van twaalf maanden gegeven van de periode waar binnen sociale activering kan plaatsvinden. Door deze wijze van opzet binnen de verordening wordt bewerkstelligd dat de middelen uit het werkdeel voor de kosten van voorzieningen, ook indien sprake is van activiteiten het kader van sociale activering, altijd zijn gericht op de arbeidsinschakeling.

Uit de individuele praktijksituaties blijkt met regelmaat dat arbeidsinschakeling, ook op de lange termijn, niet mogelijk is. Meestal is dan juist sociale activering met een structureel karakter de gewenste voorziening ter bevordering van de maatschappelijke participatie van cliënten. De kosten die voortvloeien uit deze activiteiten, meestal in de vorm van het verrichten van vrijwilligerswerk, kunnen mogelijk door de gemeente worden bestreden uit de welzijnsmiddelen en onderdeel uitmaken van het gemeentelijk minimabeleid.

In de verordening is verder geregeld dat, in het kader van de uitvoering van de sociale-activeringstrajecten, onkostenvergoedingen kunnen worden verleend aan uitkeringsgerechtigden. Het gaat hier in de regel om onkostenvergoedingen voor het verrichten van vrijwilligerswerk. De hoogte van deze vergoedingen wordt jaarlijks vastgesteld in het beleidsplan reïntegratie.

3.5.1. Beleidsregel

De hoogte van de maximaal te verlenen onkostenvergoedingen in verband met het verrichten van vrijwilligerswerk, zijn voor het jaar 2006 vastgesteld op de bedragen zoals genoemd in artikel 31, tweede lid, onderdeel k. van de WWB. (norm per 1 januari 2006: € 95,00 per maand en maximaal € 764,00 per jaar)

In paragraaf 2.3. (blz. 10) is vermeld dat in het jaar 2006 aan de hand van een uit te voeren bestandsanalyse de arbeidsmarktpositie per cliënt zal worden vastgelegd. Binnen het bestand van de ISD zijn veel cliënten langdurig op bijstand aangewezen. De positie van deze cliënten ten opzichte van de arbeidsmarkt zal met zich meebrengen dat naar verwachting het aantal af te sluiten trajecten "Sociale activering" zal gaan toenemen.

3.6 Werkaanvaardingspremies

In de verordening is de mogelijkheid opgenomen van het verstrekken van werkaanvaardingspremies voor uitkeringsgerechtigden die uitstromen naar reguliere arbeid. De hoogte van deze premies wordt jaarlijks vastgesteld in het beleidsplan reïntegratie.

3.6.1 Beleidsregel

De hoogte van de te verlenen werkaanvaardingspremies is voor het jaar 2006 vastgesteld op € 1.500,00.

3.7 Deeltijdpremies

In de maand juli 2005 is de reïntegratieverordening gewijzigd en is de mogelijkheid opgenomen tot het verstrekken van deeltijdpremies aan uitkeringsgerechtigden die vanwege individuele omstandigheden zijn aangewezen op arbeid in deeltijd.

De hoogte van de deeltijdpremies zijn gelijk aan de wettelijke normen die gelden voor de vaststelling van de langdurigheidstoelage.

3.8 Overige voorzieningen voor de arbeidstoeleiding

Naast de in dit hoofdstuk reeds benoemde voorzieningen, is het mogelijk om binnen de trajectplannen diverse reïntegratievoorzieningen aan te bieden. Welke voorzieningen binnen het trajectplan worden aangeboden, hangt af van de omstandigheden in het individuele geval en kan slechts van geval tot geval worden beoordeeld.

Een limitatieve opsomming van aan te bieden voorzieningen is dan ook niet gewenst.

Wel kunnen in dit verband de meest voorkomende reïntegratievoorzieningen binnen een reïntegratieplan worden benoemd:

- arbeidsgeschiktheidstoets / rea toetsen
- beroepskeuze/ assessment
- persoonsgebonden budget
- scholing
- werkkleding
- verwervingskosten
- jobhunting/ acquisitie
- ondersteuning en begeleiding bij plaatsing
- nazorg

Belangrijke voorwaarde bij de vergoeding van de kosten binnen het trajectplan is, dat er sprake is van een causaliteit tussen deze kosten en de doelstelling tot reïntegratie van de betrokken cliënt. Het gaat hierbij om de directe en indirecte kosten, die noodzakelijk en aantoonbaar zijn, en die in redelijkheid niet ten laste van de belanghebbende kunnen komen.

Verder geldt als voorwaarde dat er geen sprake is van een voorliggende voorziening. Voorbeelden van mogelijke onkostenvergoedingen zijn: reiskosten, kosten voor kinderopvang, kosten voor het aanschaffen van representatieve kleding voor een sollicitatiegesprek en overige kosten die drempelverlagend zijn in relatie tot het verkrijgen van werk. Overigens moet worden opgemerkt dat voor de realisatie van kinderopvang, de Wet Kinderopvang in veel gevallen als voorliggende voorziening zal gelden.

Geheel afhankelijk van de individuele omstandigheden van de belanghebbende, kan zich de situatie voordoen dat het beschikken over een personal computer en de nodige software met internetaansluiting, noodzakelijk is en als verwervingskosten dienen te worden aangemerkt.

De noodzakelijk door de cliënt te maken reiskosten in verband met de uitvoering van het traject, komen in aanmerking voor vergoeding. Voor het jaar 2006 is deze vergoeding vastgesteld op het tarief voor het openbaar vervoer ad € 0,11 per kilometer. Indien de noodzaak wordt vastgesteld dat de cliënt is aangewezen op vervoer met de eigen auto, geldt het tarief ad € 0,18 per kilometer. Belangrijke voorwaarde bij de vergoeding van de kosten binnen het trajectplan is, dat er sprake is van een causaliteit tussen deze kosten en de doelstelling tot reïntegratie van de betrokken cliënt. Door scholing op te nemen binnen een trajectplan, wordt dit traject in tijdsduur langer en dat heeft ook tot gevolg dat het verstrekken van een uitkering langer nodig is. Scholing zal vooral gezien moeten worden als een noodzakelijke investering om grotere problemen in de toekomst te voorkomen.

3.8.1 Beleidsregel

Voor de vergoeding van de kosten binnen het trajectplan wordt als voorwaarde gesteld, dat er sprake dient te zijn van noodzakelijke kosten die aantoonbaar zijn en dat er een causaliteit is tussen deze kosten en de doelstelling tot reïntegratie van de betrokken cliënt.

3.8.2. Beleidsregel

Scholing wordt als onderdeel van het trajectplan opgenomen als de cliënt over voldoende leercapaciteit beschikt en indien de (start)kwalificatie van de cliënt onvoldoende is om in te stromen op de arbeidsmarkt, dan wel om arbeid langere tijd te behouden.

3.8.3. Beleidsregel

De vergoeding binnen het trajectplan in de noodzakelijke kosten van vervoer zijn vastgesteld op het tarief voor het openbaar vervoer ad € 0,11 per kilometer. Indien de noodzaak wordt vastgesteld dat de cliënt is aangewezen op vervoer met de eigen auto, geldt het tarief ad € 0,18 per kilometer.

Hoofdstuk 4. Overige aangelegenheden

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteedt aan enkele begrippen die in het kader van de reïntegratietaken van de gemeente in de WWB en/ of in de reïntegratieverordening zijn opgenomen.

4.2 Algemeen geaccepteerde arbeid

Op grond van de WWB dienen alle inspanningen van belanghebbende en de gemeente te zijn gericht op arbeidsinschakeling. Het begrip “passende arbeid” is vervangen door “algemeen geaccepteerde arbeid”. Onder algemeen geaccepteerde arbeid wordt verstaan: het verrichten van reguliere arbeid zonder dat daarbij gebruik wordt gemaakt van een reïntegratievoorziening. Er worden geen beperkende voorwaarden meer opgelegd aan aard en omvang van het werk en aan de aansluiting op opleiding en ervaring. Er zijn slechts enkele beperkingen: illegale arbeid en arbeid tegen een lager loon dan het wettelijk minimum vallen niet onder “algemeen geaccepteerde arbeid”. Voorts dient rekening te worden gehouden met individuele mogelijkheden in verband met gezondheid en belastbaarheid. Daarnaast kan rekening worden gehouden met gewetensbezwaren, voor zover deze zwaarwegend zijn en een onvermijdelijk conflict opleveren met het te verrichten werk. In bestaande jurisprudentie is de mogelijkheid om zich hierop te beroepen al afgebakend. Voorts kan in voorkomende gevallen van belanghebbende worden verwacht dat arbeid geaccepteerd wordt ook al betekent dat, dat hij/zij moet verhuizen.

Als extra aanvulling op dit uitgangspunt kan worden gesteld, dat een voorziening is gericht op een beroep waarnaar vraag is op de arbeidsmarkt, volgens de meest recente gegevens van het CWI. Gesubsidieerde arbeid wordt gezien als algemeen geaccepteerde arbeid, maar tegelijk ook als voorziening gericht op arbeidsinschakeling. Gesubsidieerde arbeid is derhalve geen eindstation.

4.3. Duurzame arbeid

Bij de verdere invulling van het begrip algemeen geaccepteerde arbeid, dient de relatie te worden gelegd met de duurzaamheid van de arbeidsinpassing. Tussen algemeen geaccepteerde arbeid en duurzame inpassing kan een spanningsveld optreden. Onder duurzaamheid wordt hierbij verstaan, dat ten minste een half jaar een reguliere en ongesubsidieerde baan wordt vervuld. Voor een duurzame arbeidsinschakeling dienen trajecten dan ook gericht te zijn op een beroep waarnaar vraag is op de arbeidsmarkt volgens de meest recente gegevens van het CWI. Uiteraard dient bij de uitstroom, in relatie tot het begrip duurzame arbeid, rekening te worden gehouden met die situaties waarin cliënten vanwege individuele beperkingen zijn aangewezen op arbeid in deeltijd.

4.3.1. Beleidsregel

Onder duurzame arbeid wordt verstaan: het vervullen van een reguliere en ongesubsidieerde baan gedurende ten minste een half jaar.

4.4. Inkomstenvrijlating

Onder artikel 31 lid 2, onder o. van de WWB is een – beperkte – vrijlating van inkomsten uit arbeid opgenomen. Gemeenten hebben hiermee de mogelijkheid om in individuele gevallen te bepalen dat een deel van de inkomsten uit arbeid gedurende maximaal een half jaar niet worden verrekend met de bijstand. De hoogte van de vrijlating is wettelijk geregeld en bedraagt 25% van de inkomsten met een maximum van € 172,00 per maand (norm 2006) en wordt gefinancierd vanuit het inkomensdeel van de WWB. Voorwaarde is dat het gedeeltelijk vrijlaten van inkomsten moet bijdragen aan de arbeidsinschakeling. Dit laat zich op voorhand echter moeilijk inschatten. Derhalve is het van belang dat de individuele bepalingen van het recht op de inkomstenvrijlating, evenals de overige voorzieningen onderdeel gaat uitmaken van een uit te voeren reïntegratieplan.

4.4.1. Beleidsregel

Het recht op de vrijlating van inkomsten uit arbeid ingevolge artikel 31, lid, onder o. wordt individueel bepaald en maakt onderdeel uit van het reïntegratieplan.

4.4 WIW- dienstbetrekkingen en ID- banen

De drie ISD- gemeenten hebben in verband met de intrekking van de Wet inschakeling werkzoekenden (WIW) en het Besluit In- en Doorstroombanen (ID) en de hiermee gepaard gaande bezuinigingen destijds besloten tot een afbouw van de WIW- dienstbetrekkingen en ID-banen.

Ten gevolge van de afbouw zullen in de toekomst hoofdzakelijk alleen nog Wiw- dienstverbanden worden gesubsidieerd van de werknemers waarmee in het verleden een dienstverband voor onbepaalde tijd is afgesloten. De werknemers zijn in alle gevallen werkzaam bij non-profitorganisaties. Bij deze organisaties wordt een zogenaamde inleenvergoeding in rekening gebracht. Doelstelling is om in het jaar 2006 de destijds afzonderlijk door Leek Marum en Noordenveld vastgestelde inleenvergoedingen op één tarief vast te stellen.

Daarnaast worden nog een aantal ID-banen gesubsidieerd op basis van de destijds met de gemeente Noordenveld afgesloten subsidie-overeenkomsten. De betrokken werknemers zullen middels af te sluiten reïntegratietrajecten verder worden bemiddeld naar reguliere en ongesubsidieerde arbeid.

4.5 Reïntegratietrajecten

In het jaar 2005 is de nodige aandacht besteedt aan de afstemming van de op 1 januari bestaande inkooprelaties van de gemeenten Leek, Marum en Noordenveld.

De gemeenten Leek en Marum hebben destijds, elk afzonderlijk, gelijklopende overeenkomsten afgesloten met het reïntegratiebedrijf (rib) United Restart. De looptijd duur van deze overeenkomsten zijn van 1 januari 2004 tot 1 januari 2007, met een optionele verlenging van één keer voor de duur van twee jaren. Op grond van de overeenkomsten kunnen cliënten uit alle doelgroepen bij United Restart worden aangemeld voor het afsluiten van trajecten.

De inkoop van Noordenveld is in 2004 tot stand gekomen na een uitgevoerde aanbesteding met nog acht andere Drentse gemeenten.

Op basis van de afgesloten overeenkomsten kunnen tot 1 januari 2007 reïntegratie-instrumenten worden ingekocht bij de volgende bedrijven:

Kansrijk bestand (nieuwe instroom, fase 2 en 3 cliënten)

Randstad Rentree

Entree

Alexander Calder

Kansarm bestand (personen met sociale en lichamelijke beperkingen, alleenstaande ouders met zorgtaken en personen ouder dan 50 jaar):

Cvites

Entree

Reax

Arbeidsgeschiktheidstoets:

AOB Compaz

Solumé

Scholing werkzoekenden

Academie Mercur

Drenthe College

RBO Groningen

Naast de hiervoor genoemde inkooprelaties, zijn de drie ISD-gemeenten in het jaar 2004 gestart met een pilot inzake de inkoop van reïntegratietrajecten bij het werkleerbedrijf Novawork, onderdeel van het SW-bedrijf Novatec, te Tolbert.

Inmiddels is besloten om deze inkooprelatie verder te structureren en formaliseren en is een overleg gestart met Novawork voor het afsluiten van een overeenkomst vanaf het jaar 2006. Doelstelling is dat met name trajecten worden ingekocht in het kader van "Work-First" en dat de deelnemers worden geplaatst op de door Novawork te realiseren werkplekken, zowel binnen maar vooral ook buiten het werkleerbedrijf, om zo de uitstroom naar de reguliere arbeidsmarkt te bevorderen.

Ingevolge de De Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (SUWI) waren de gemeenten verplicht om een groot deel van hun reïntegratiebudget uit te geven aan private reïntegratiebedrijven. Vanaf het jaar 2006 mogen gemeenten zelf beslissen wie ze inschakelen om bijstandsgerechtigden aan het werk te helpen. De wet SUWI zal hiertoe worden aangepast. Dit betekent dat de ISD niet langer gehouden is om de reïntegratietaken, meestal middels aanbestedingsprocedures, in te kopen bij de reïntegratiebedrijven. Wel is het van belang om op te merken dat bij de inkoop van reïntegratiediensten de Europese Richtlijn voor overheidsopdrachten onverkort van toepassing blijft.

Met deze wetswijziging ontstaat meer ruimte voor de ISD om in eigen beheer, of in samenwerking met de bestaande inkooprelaties, de reïntegratietaken te gaan uitvoeren. Om hier in te kunnen voorzien is het mogelijk om extra personele formatie en functies te ontwikkelen binnen de ISD. Belangrijke voorwaarde, om financiering uit het beschikbare budget (W-deel) mogelijk te maken, is uiteraard dat de extra formatie en te ontwikkelen functies zich richten op de uitvoering van de reïntegratietaken.

4.5.1. Beleidsregel:

Naast de bestaande inkoop van reïntegratietrajecten bij de reïntegratiebedrijven, zal de ISD vanaf 2006 ook reïntegratietaken in eigen beheer gaan invoeren. De hiervoor benodigde inzet van extra personele formatie zal worden gefinancierd uit het Werkdeel van de WWB.

4.6 Klantmanagement

Ondanks dat de uitvoering van reïntegratietrajecten voor een deel in handen is gegeven van de reïntegratiebedrijven, blijft de ISD altijd volledig verantwoordelijk voor de inhoud van de trajectplannen. Bij de vaststelling van het reïntegratieplan wordt door de gemeente een beschikking afgegeven, waarin de rechten en plichten van de cliënt zijn opgenomen. Het volledige reïntegratieplan vormt een onderdeel van deze beschikking. De cliënt kan bezwaar aantekenen tegen onderdelen van het reïntegratieplan.

De regiefunctie, ook richting de reïntegratiebedrijven, is op cliëntniveau neergelegd bij de klantmanager. Alle trajectvoorstellen van het reïntegratiebedrijf worden dan ook ter beoordeling en definitieve vaststelling aan de klantmanager voorgelegd. Zoals ook neergelegd in de wet SUWI (artikel 9) fungeert de klantmanager in deze als vast aanspreekpunt voor de cliënt op het gebied van de reïntegratie, de eventuele bijstandsverlening, alsmede in de relatie met het CWI, de reïntegratiebedrijven en overige instanties.

Hoofdstuk 5. De Financiën

5.1 Inkomsten

Het totale WWB budget dat door het Rijk beschikbaar wordt gesteld aan gemeenten bestaat uit twee deelbudgetten, het inkomensdeel (I-deel) ter financiering van de algemene periodieke uitkeringen en de langdurigheidstoelagen en het werkdeel (W-deel). Het W-deel is bedoeld om alle voorzieningen voor reïntegratie te financieren.

Het inzetten van reïntegratieactiviteiten kan ook middelen opleveren, zoals de WIW-inleenvergoedingen en de subsidies in het kader van het Europees Sociaal Fonds.

5.2 WWB werkdeel

Bij de invoering van de WWB zijn de oude budgetten in het kader van de WIW en de ID-regeling samengevoegd en vormen deze sindsdien het W-deel. Binnen dit budget hebben de gemeenten de vrijheid om voorziening te ontwikkelen in het kader van de realisatie van de uitstroom. Overschotten op het W-deel mogen voor 75% overgeheveld worden naar een volgend kalenderjaar. Het budget voor 2006 zal nagenoeg gelijk zijn aan het budget voor 2005, zo blijkt uit de voorlopige beschikking van het ministerie van Szw en bedraagt € 3.155.828. Daarbij komt dan nog het overschot van 2005 (naar schatting € 2.100.000).

5.3 Europees Sociaal Fonds (ESF)

De ISD-gemeenten hebben destijds afzonderlijk besloten om gebruik te maken van de subsidieregeling ESF.

ESF gaat uit van co-financiering. De subsidie bedraagt 50% van de subsidiabele en inzichtelijk te maken kosten.

Voor het jaar 2006 zijn alleen de kosten van de te kopen trajecten op grond van de aanbesteding van de Drentse gemeenten (zie paragraaf 4.5), alsmede de hieraan verbonden inzet van de uren klantmanagement, nog subsidiabel. Deze ESF-aanvraag loopt door tot het einde van het 2007. Het indienen van ESF-aanvragen voor nieuwe of nog lopende projecten is niet meer mogelijk in verband met de volledige benutting van het landelijk ESF-budget. In de maand oktober 2005 is het aantal aanvragen voor ESF-subsidies zeer sterk toegenomen. Dit is voor het ministerie de aanleiding geweest om, zonder vooraankondiging, op 28 oktober 2005 het ESF-loket te sluiten.

ESF vraagt wel om een gedegen registratie in de administratie. Daarom is destijds door de Drentse deelnemende gemeenten besloten om hiervoor zelf de expertise te ontwikkelen binnen het door deze gemeenten opgerichte "ESF-bureau Drenthe" (www.esfbureaudrenthe.nl).

De te verwachten subsidiegelden zijn in de toekomst aan te merken als inkomstenbron voor nieuwe reïntegratieprojecten en extra personele lasten ter realisatie van de sluitende aanpak.

5.3 Inleenvergoedingen

Onder paragraaf 4.4 is reeds aangegeven dat de ISD in het kader van de uitvoering van de WIW nog verplichtingen heeft inzake de lopende dienstbetrekkingen van WIW-werknemers waarmee destijds een arbeidsovereenkomst is afgesloten voor onbepaalde tijd.

Bij deze vorm van gesubsidieerd werk wordt gebruikt gemaakt van een detachering-constructie. De WIW-werknemers zijn formeel in dienst bij de gemeente (Leek, Marum of Noordenveld) en zijn vervolgens gedetacheerd bij de zogenaamde inlenende instantie.

Bij deze instanties worden inleenvergoedingen die binnen het W-deel als inkomsten dienen te worden aangemerkt.

De inkomsten uit de inleenvergoedingen over het jaar 2006 worden geraamd op € 80.000.

5.5 Uitgaven

De voorafgaande twee jaar vertonen een onderbesteding van het werkdeel. De in 2006 te realiseren trajecten zullen zich met name richten op de nieuwe instroom en een verdere screening van het bestand. Binnen de uit te zetten trajecten zal het accent meer op het instrument loonkostensubsidies worden gelegd. Daarnaast bestaat het voornemen om reïntegratietaken in eigen beheer te gaan uitvoeren. Het overige reïntegratiebeleid voor 2006 wijzigt op veel punten niet en aangezien de uitgaven van dat beleid binnen het beschikbare budget passen, zal dat ook in het jaar 2006 het geval zijn. Dit ondanks de mogelijk toename van het aantal te verlenen loonkostensubsidies voor de te realiseren werkplekken en het uitvoeren van reïntegratietaken in eigen beheer.

De verwachting is dan ook, dat er meer uitgaven zullen zijn voor alle voorzieningen, maar wel budgettair neutraal.

5.5.1 Beleidsstandpunt:

De uitgaven voor de reïntegratievoorzieningen zullen in het jaar 2006 minimaal 80% zijn van het toegekende W-deel 2006.

Hoofdstuk 6. Ontwikkelingen

6.1 Relatie met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Op het moment van de totstandkoming van onderhavig beleidsplan was nog niet bekend of de beoogde datum van invoering van de Wmo, 1 juli 2006, zal worden gehaald. Eind november 2005 is het bericht afgegeven dat de behandeling van het wetsvoorstel vertraging heeft opgelopen en dat eventueel wederom uitstel van de invoering van de Wmo zal plaatsvinden.

Bij de (stapsgewijze) implementatie is het van belang om de primaire doelstelling van de Wmo af te zetten tegen die van de WWB. De hoofddoelstellingen van de WWB en Wmo overlappen elkaar op verschillende onderdelen.

De belangrijkste raakvlakken zijn:

- *Zelfredzaamheid en participatie:*

Zowel de Wmo als de WWB beogen de zelfredzaamheid van de burgers te versterken. De WWB richt zich daarbij op economische zelfstandigheid, de Wmo richt zich op maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid.

- *Regie over eigen leven:*

Beide wetten richten zich op voorzieningen die het burgers mogelijk moet maken om de regie over hun eigen leven zo snel mogelijk weer op te pakken; nadruk ligt op de eigen verantwoordelijkheid en de regie over het eigen bestaan. Pas wanneer dat niet "lukt" kunnen burgers een beroep doen op voorzieningen.

- *Kwetsbare burgers:*

De Wmo is er in principe voor alle burgers. Net als de WWB richt de Wmo zich in de praktijk vooral op burgers die behoren tot de zogenaamde kwetsbare groepen. In de praktijk zijn beide wetten er voor mensen die door belemmeringen als werkloosheid en/of fysieke of lichamelijke beperkingen de hulp van de gemeente nodig hebben.

Naast deze raakvlakken, en de verdere overeenkomsten voor wat betreft de financiering en verdere toename van verantwoordelijkheden voor gemeenten, zijn er ook accentverschillen tussen de Wmo en de WWB.

Het belangrijkste verschil tussen de Wmo en de WWB is de participatiedoelstelling. De Wmo moet burgers wier deelname aan de samenleving door ouderdom en/of handicaps vermindert voorzieningen bieden waardoor zij maatschappelijk kunnen blijven participeren. De WWB heeft als doel om burgers met een uitkering via een reïntegratietraject volledig te laten participeren in het arbeidsproces. Daarmee ligt de lat van de WWB hoger en in elk geval principieel anders. De ISD zal zich in het jaar 2006 dan ook moeten inzetten om de voorbereidingen van de implementatie van de Wmo, neergelegd bij de afzonderlijke gemeenten, op de voet te volgen en waar nodig in overleg te treden met degenen die direct zijn betrokken bij deze implementatie.

6.2 Relatie met de modernisering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

Met zijn brief van 15 juni 2005 aan de Tweede Kamer, heeft de staatsecretaris van Szw de plannen naar buiten gebracht inzake de Modernisering van de Wsw. Deze plannen moeten leiden tot een wetsvoorstel dat op 1 januari 2007 in werking moet treden.

Ook in deze plannen is het voorstel opgenomen dat de nieuwe WSW middels aan de gemeenten te verstrekken budgetten gefinancierd zal worden en de gemeentelijke verantwoordelijkheid zal gaan toenemen. Binnen de nieuwe Wsw zal de nadruk worden gelegd op het realiseren van uitstroom uit de Wsw voor cliënten voor wie dat mogelijk is.

Deze opdracht hebben gemeenten al voor de doelgroepen binnen de WWB. De doelstellingen binnen de moderniseringsplannen van de Wsw en de overeenkomsten met de WWB, brengen dan ook mogelijk met zich mee dat een verdere afstemming tussen het (re-)integratiebeleid van de WWB en die van de Wsw noodzakelijkheid zal zijn.

In het kader van het inkoopbeleid van de WWB (zie paragraaf 4.5) bestaat overigens reeds een samenwerking met het SW-bedrijf Novatec. De inkoop van de ISD richt zich in deze met name op het verwerven van leer-werkplekken voor de doelgroepen van de WWB. Van belang is dat deze werkplekken vooral ook, buiten de traditionele infrastructuur van het SW-bedrijf, bij voorkeur bij reguliere werkgevers worden gerealiseerd. Ook voor de uitvoering van de Wsw en de te realiseren plaatsingen voor de WSW-populatie, is dit thans een belangrijk uitgangspunt.

Ook deze ontwikkelingen inzake de modernisering van de Wsw zullen vanuit de ISD worden gevolgd en indien deze daartoe aanleiding geven, zal hierover rapportage worden uitgebracht.

BELEIDSREGELS:

Beleidsregels:

2.2.1. De ISD wil jongeren uit de bijstand houden; dit is mogelijk door het instellen van het jongerenloket, waarin alle actoren op het gebied van reïntegratie van jongeren participeren.

2.2.2. Lukt het gestelde onder 2.2.1. niet, dan legt de ISD zichzelf de verplichting op deze groep jongeren, aansluitend na de doorverwijzing vanuit het jongerenloket, een traject aan te bieden, gericht op werk.

Beleidsregel:

2.2.3. De tot deze doelgroep behorende mensen worden zo snel mogelijk een reïntegratietraject aangeboden, zodat, eventueel met gebruik maken van aangeboden voorzieningen, de uitstroom naar werk wordt bevorderd.

Beleidsregels:

2.2.4. Bij de alleenstaande ouders met kinderen tot 5 jaar en gehandicapte kinderen tot 18 jaar maakt de ISD een afweging tussen het belang van de arbeidsinschakeling en de invulling die nodig is voor de zorgtaken. De ISD houdt hierbij rekening met een verantwoorde invulling van de combinatie arbeid en zorg en zal ook hier voorzieningen ter beschikking stellen die deze combinatie mogelijk maken.

2.2.5. Indien een alleenstaande ouder nog geen (start)-kwalificatie heeft, dan moet de zorgperiode voor de kinderen zo veel mogelijk worden benut voor de benodigde scholing.

Beleidsregel:

2.2.6. De uitgangspunten van het reïntegratiebeleid voor de doelgroep NUG/ANW worden specifiek vastgelegd in de "Reïntegratieverordening WWB, IOAW en IOAZ".

2.2.7. Aanvullend op de uitgangspunten zoals genoemd in de "Reïntegratieverordening WWB, IOAW en IOAZ" gelden de volgende normen en richtlijnen:

- geen recht op ondersteuning bestaat indien het inkomen van de belanghebbende hoger is dan 130% van de voor de belanghebbende geldende bijstandsnorm (artikel 6, tweede lid, van de verordening).
- aan belanghebbenden met een netto inkomen, hoger dan 110% van de geldende bijstandsnorm, wordt een bijdrage in de voorzieningen inzake scholing opgelegd van 5% van de kosten van deze scholing (artikel 6, derde lid, van de verordening).

Beleidsregels

2.2.8 De tot deze doelgroep behorende cliënten, die al langere tijd in een uitkeringssituatie zitten en die mede op basis van een recent uitgevoerde arbeidsgeschiktheidstoets geen mogelijkheden hebben om op een afzienbare termijn deel te nemen aan de arbeidsmarkt, worden gestimuleerd deel te nemen aan vormen van sociale activering.

2.2.9. Op basis van maatwerk, op het individu gericht, wordt een frequentie van periodieke herbeoordeling afgesproken voor de onder punt 1 genoemde groep.

2.2.10. Nieuwe instroom en personen uit het zittende bestand, waarvan is vastgesteld dat er mogelijkheden zijn om deel te nemen aan de arbeidsmarkt, worden een passend en op de individuele omstandigheden toegesneden reïntegratietraject aangeboden.

Beleidsregel:

2.2.11 In de lijn van de komende wetgeving, de nieuwe Wet Inburgering, zal aan deze doelgroep oudkomers/ nieuwkomers passende voorzieningen worden aangeboden.

Dit houdt in:

- vergroten van kennis en vaardigheden door het volgen van een traject dat gericht is op sociale en/of professionele (zelf)redzaamheid;
- bevordering van snelle integratie van nieuwkomers in de Nederlandse samenleving door taalonderwijs en maatschappelijke oriëntatie;
- bevordering van (verdere)integratie door maatschappelijke begeleiding;
- doorgeleiding naar vervolgonderwijs of CWI.

Beleidsregel:

2.2.12. De tot de doelgroep ouderen van 57½ en jaar en ouder behorende cliënten, waarvan op grond van een individuele beoordeling is vastgesteld dat er geen sprake van enig arbeidsperspectief, worden gestimuleerd deel te nemen aan vormen van vrijwilligerswerk en/of mantelzorg.

Beleidsregel:

2.3.1. De prioritering van de doelgroepen is als volgt:

- 1. Jongeren tot 23 jaar;**
- 2. Personen met een relatief korte(re) afstand tot de arbeidsmarkt vanaf 23 jaar;**
- 3. Alleenstaande ouders met kinderen;**
- 4. Niet-uitkeringsgerechtigden en mensen met een ANW-uitkering;**
- 5. Oudkomers/ Nieuwkomers;**
- 6. Arbeidsgehandicapten;**
- 7. Personen van 57,5 jaar en ouder.**
- 8. Personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt;**

Beleidsregel

3.2.1. Bij de ontwikkeling van de reïntegratietrajecten zal, afhankelijk van de individuele omstandigheden, worden beoordeeld, of de inzet van de voorziening loonkostensubsidie binnen afzienbare termijn noodzakelijk is ter bevordering van de reïntegratie van de belanghebbende.

Beleidsregel:

3.2.2. De hoogte van de te verlenen loonkostensubsidies in de profit-sector.

Bij het bepalen van de hoogte van de loonkostensubsidies) worden het wettelijk minimumloon en het minimumjeugdloon als uitgangspunt genomen. Voor de profit sector is de hoogte van de loonkostensubsidie vastgesteld op 50 % van de loonkosten tot maximaal 65% van het wettelijk minimum loon.

Beleidsregel:

3.2.3. De hoogte van de loonkostensubsidies in de non-profitsector bedragen maximaal 100% van het wettelijk minimum loon:

3.3.1. Beleidsregel:

De hoogte van de uitstroombijstand is vastgesteld op 50% van het bedrag van de voor de betrokken werknemer toegekende loonkostenbijstand op jaarbasis.

3.5.1. Beleidsregel

De hoogte van de maximaal te verlenen onkostenvergoedingen in verband met het verrichten van vrijwilligerswerk, zijn voor het jaar 2006 vastgesteld op de bedragen zoals genoemd in artikel 31, tweede lid, onderdeel k. van de WWB. (norm per 1 januari 2006: € 95,00 per maand en maximaal € 764,00 per jaar)

3.6.1 Beleidsregel

De hoogte van de te verlenen werkaanvaardingspremies is voor het jaar 2006 vastgesteld op € 1.500,00.

3.8.1 Beleidsregel

Voor de vergoeding van de kosten binnen het trajectplan wordt als voorwaarde gesteld, dat er sprake dient te zijn van noodzakelijke kosten die aantoonbaar zijn en dat er een causaliteit is tussen deze kosten en de doelstelling tot reïntegratie van de betrokken cliënt.

3.8.2. Beleidsregel

Scholing wordt als onderdeel van het trajectplan opgenomen als de cliënt over voldoende leer capaciteit beschikt en indien de (start)kwalificatie van de cliënt onvoldoende is om in te stromen op de arbeidsmarkt, dan wel om arbeid langere tijd te behouden.

3.8.3. Beleidsregel

De vergoeding binnen het trajectplan in de noodzakelijke kosten van vervoer zijn vastgesteld op het tarief voor het openbaar vervoer ad € 0,11 per kilometer. Indien de noodzaak wordt vastgesteld dat de cliënt is aangewezen op vervoer met de eigen auto, geldt het tarief ad € 0,18 per kilometer.

4.3.1. Beleidsregel

Onder duurzame arbeid wordt verstaan: het vervullen van een reguliere en ongesubsidieerde baan gedurende ten minste een half jaar.

4.4.1. Beleidsregel

Het recht op de vrijlating van inkomsten uit arbeid ingevolge artikel 31, lid, onder o. wordt individueel bepaald en maakt onderdeel uit van het reïntegratieplan.

4.5.1. Beleidsregel:

Naast de bestaande inkoop van reïntegratietrajecten bij de reïntegratiebedrijven, zal de ISD vanaf 2006 ook reïntegratietaken in eigen beheer gaan invoeren. De hiervoor benodigde inzet van extra personele formatie zal worden gefinancierd uit het Werkdeel van de WWB.

5.5.1 Beleidsstandpunt:

De uitgaven voor de reïntegratievoorzieningen zullen in het jaar 2006 minimaal 80% zijn van het toegekende W-deel 2006.

